

NYHET Publicerad: 2009-11-27

Produkter från Härnösand finns i tåg världen över

FÖRETAGSBESÖK Öbako AB i Härnösand är inte ett företag som står kvar på perrongen när Europatåget går. Där svetsar man rostfria rör och anslutningar till bland annat järnvägsindustrin. Öbako var tidigt inne på banan. Redan för nio år sedan levde man upp till högre kvalitetskrav på de komponenter som levereras än de som SJ ställer i dag!

Över hela världen finns det i dag kopplingar mellan järnvägsvagnar som innehåller delar som tillverkats av företaget som bara har sju anställda. Senaste åren har framgångarna lett till lokala priser, men uppmärksamheten har ändå varit begränsad.

- Vi försöker ta små steg framåt utan jättesatsningar på kort tid, säger Öbakos vd Urban Norgren som satsat på egen produktutveckling.

- Från Dubai kom för en tid sedan en förfrågan som innebar att varor för 30 miljoner kronor skulle levereras tre månader senare. Det klarar vi inte i dag...

- För oss är kundvård och kvalitet viktigast. Vi har stora kunder och behöver egentligen inte flera utan det är viktigast att vidga och fördjupa samarbetet med de befintliga.

Sedan år 2000 är Öbako certifierat enligt den tyska standarden DIN 6700 som i dag har övergått till EN15085. Den innebär synnerligen skärpta krav på kompetensen hos den som vill leverera till tysk järnvägsindustri. Liknande normer införs nu inom hela EU och det gynnar förstås Öbako.

- Runt om i världen finns i dag järnvägsvagnar som kopplas ihop med hjälp av våra rostfria rör, berättar Urban Norgren.

Satsningen på att svetsa ihop rostfria komponenter och leverera kompletta system var allt annat än lättsam. Vare sig ekonomiskt eller när det gällde att utbilda personalen.

- Vi hade inga standarder tidigare. Vi bara svetsade.

- Det krävdes stora insatser innan vi kände att vi var inne på banan ordentligt. Utbildningen tog lång tid och vi byggde kvalitetssystem som var förfinat och utformat utifrån vad vi tyckte att det var bra att arbeta.

- Men vi visste att tåget snabbt gick ifrån oss om vi inte levde upp till järnvägsmarknadens tuffa krav, säger Urban Norgren.

Vid Öbako är man ändå vana vid tvära kast. Företaget bildades 1987. En beställning på en körscen till domkyrkan i Härnösand blev startskottet. Urban Norgren hade skickat in ett förslag som accepterades. Företaget registrerades och man byggde snart scener eller podier i kyrkor runt om i landet utifrån ett flexibelt system. Totalt ett hundratal blev det.

Men marknaden mättades förstås. Då började man tillverka duschstolar till RFSU Rehab. 10.000 stolar om året. De flesta har sett dem i badrummen framför allt hos äldre personer. Det var en stor order för ett litet företag som byggde en helautomatisk produktionslinje. Efter tre år backade beställarna på grund av de sämre konjunkturen.

Det var då man gjorde det tredje tvära kastet och började specialisera sig på rör- och profilböckning samtidigt som man kunde leverera ytbehandlade rostfria rörsystem som direkt kunde monteras. Och man fick järnvägsindustrin som storkund eftersom man levde upp till de högt ställda krav som tvingats fram för leveranser till Tyskland, certifiering enligt DIN 6700.

- Den som sett de nya franska höghastighetstågen ska veta att längst fram i vagnarna sitter komponenter som har tillverkats i Härnösand. Faktiskt via en beställning som kom från Kina!, berättar Urban Norgren.

- EN 15085 som bygger på DIN 6700 blir nu standard i både Europa och USA för svetsning av järnvägsbundna fordon och komponenter till dem. Det öppnar nya portar och betyder att även SJ nu kommer att ställa de kvalitetsnormer som vi länge har arbetat efter.

Men hur klarar ett mindre företag så tvära kast mellan olika produkter. Körscener, duschstolar, rörböckning och avancerade järnvägskomponenter?

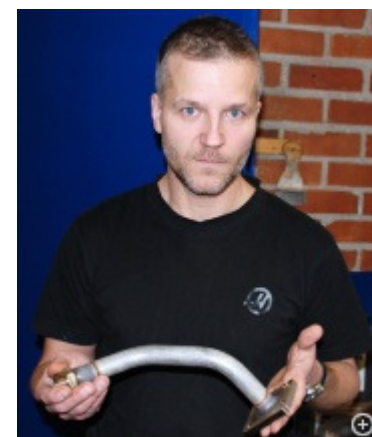
- Vi har aldrig sagt upp någon utan satsat på utbildning för att få nya kompetenser. Men det är klart att under drygt 20 har det växlat folk.

- Lönerna skiftar. Vi betalar utifrån kompetens och anställningstider.

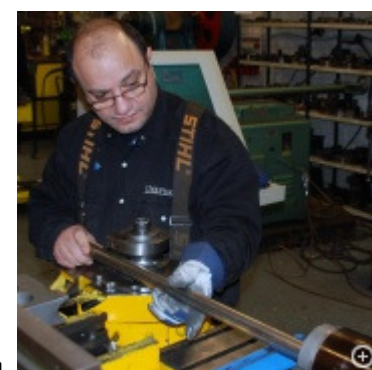
Hur är synen på ungdomarna och deras möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden?

- Unga måste ha praktik och erfarenhet. Jag upplever att ungdomar inte är ute och jobbar i så tidig ålder som förr och lär sig livet på en arbetsplats. De unga som jobbat här har varit bra, men jag anställer lika gärna en invandrare med arbetslivserfarenhet trots att hon eller han inte kan yrket, säger Urban Norgren.

Nu är leveranser till järnvägsindustrin huvudspåret. Lite märkligt kanske i en stad där tågen numera går synnerligen sporadiskt... Men Öbako går i alla fall som tåget trots lågkonjunktur!

- Kundvård och kvalitet är viktigast för oss, säger vd Urban Norgren vars företag redan för nio år sedan levde upp till långtgående tyska krav för leverans av järnvägsfordon och komponenter. Fortfarande nio år senare ställer inte SJ samma krav, men nu följer snart övriga Europa efter tyskarna.

Samir Al-Salehi arbetar med högkvalitativ rörböckning vid en maskin från Taiwan.